

mgr Michał Dworski

Instytut Historii

Wydział Nauk Humanistycznych

Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

Nr albumu: 132060

Tytuł pracy: *Dyplomaci z agrément. Polskie powojenne misje dyplomatyczne i konsularne w państwach uznających legalność rządu RP na uchodźstwie.*

Streszczenie

Dyplomaci z agrément. Polskie powojenne misje dyplomatyczne i konsularne w państwach uznających legalność rządu RP na uchodźstwie prezentuje najważniejsze zagadnienia dotyczące funkcjonowania pięciu formalnie uznanych placówek dyplomatycznych i konsularnych rządu RP na uchodźstwie po 1945 roku. Poniższe studium stanowi próbę zmierzenia się z poszczególnymi problemami, które odnosiły się do dziejów emigracyjnej służby zagranicznej po zakończeniu II wojny światowej. Przede wszystkim przedmiotem pracy są z jednej strony tytułowi dyplomaci – jako kierownicy poszczególnych placówek – a z drugiej ich przedstawicielstwa, jako agendy zagraniczne emigracyjnego państwa.

Tym samym przeanalizowane zostały dzieje placówek, które po 1945 roku w sposób trwały miały możliwość legalnego funkcjonowania. Do tego grona zaliczam pięć przedstawicielstw: Ambasadę RP przy Stolicy Apostolskiej, Poselstwo RP w Madrycie, Poselstwo RP w Bejrucie, Poselstwo RP w Hawanie i Konsulat Generalny RP w Dublinie. Wybór tych przedstawicielstw oparty został o kryterium możliwości swobodnego realizowania zadań państwowych, które następnie były akceptowane przez władze kraju przyjmującego. Fakt ten stanowił główną przesłankę do wyboru właśnie tych pięciu placówek z całego szeregu innych, które w różnej formie - często nieoficjalnej - reprezentowały po wojnie polskie władze emigracyjne. Tylko w tych pięciu państwach – przyjmując powyższą interpretację – zachodził warunek, że nie wycofano uznania dla rządu RP na uchodźstwie i nadal akceptowano prerogatywy danego przedstawicielstwa, które mogło wykonywać zadania państwowe, zgodnie z przedwojennym prawem polskim.

Praca jest także próbą zdefiniowania statusu prawnomiędzynarodowego Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie jako państwa z prawem legacji - wysyłającego swoich przedstawicieli do innych państw. Bez próby ujęcia całego zakresu pojęć, zagadnień i problemów, które wykraczają poza nauki historyczne, nie jest możliwe właściwe i precyzyjne opowiedzenie historii dyplomatów z agrément. Wobec tego niniejsza praca stanowi próbę

osadzenia faktów historycznych na tle zjawisk, które wyjaśniają inne dziedziny i gałęzie nauki, takie jak prawo międzynarodowe publiczne, historia prawa, historia ustroju, prawo konstytucyjne oraz nauki polityczne, a wśród nich najważniejsze – stosunki międzynarodowe. Tylko w kontekście tak zarysowanej charakterystyki państwa polskiego na uchodźstwie, która do tej pory nie doczekała się monograficznego ujęcia, można osadzić dzieje powojennych polskich placówek dyplomatycznych i konsularnych, aby zrozumieć ich istotę, znaczenie i prawne konsekwencje, które wpływały na całą polską emigrację polityczną po 1945 roku.

18.04.2023
C. Kucharski